

KIS HÍR LAP

OKTATÁS. (Lásd az 55. lapon.)

Szerkeszti Forgó bácsi.

LVII. köt. 4. szám.

Ára negyed évre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

1899. július 23-án.

GÖRBE UTON

vagy

DEZSŐ ÉS LOJZI KALANDJAI.

— Elbeszélés képekkel. —

(Folytatás.)

MÉG jóformán ideje sem volt Dezsőnek és barátjának, hogy tisztába jöjjenek vele, mit is gondoljanak igazában a többi pajkos fiu legutóbbi fenyegető beszédéről, már hangzott a gép füttye, Rudi pedig fölkiáltott:

— Itt az átszálló állomás! Szedődjete, fiuk, mert ezen a vonaton nem a konviktusba jutnánk, hanem Budapestre.

— Hiszen az nagyon jó lesz! vélte egyik fiu. Maradjunk hát ezen a vonaton, hadd vigyen Budapestre.

— Az ám, ha a kalauz a legközelebbi állomáson ki nem tenné a szűrünket, felelt Rudi nevetve. Akkor aztán gyalog-szerrel ballaghatnánk vissza.

— No, már ugy inkább csak szálljunk ki,

A vonat berobogott az állomásra. A pálya itt kétfelé ágazott s a diákoknak vagy husz perczig kellett várniok, hogy egy másik vonatra szállva folytathassák utjokat. Mihelyt a vonat megállt, Rudi és társai nagy sebbel-lobbal tolongtak kifelé, nem ügyelve tovább Dezsőre és Lojzira, kik utolsóknak szálltak ki. A kalauz, akinek gondjaira bizva voltak, oda szólt nekik:

— Maradjanak az urfiak itt a pályaház közelében. Ez a vonat most mindjárt odább megy. Husz percz mulva jön egy másik, arra szálljanak föl. Különben a többi diák urfi már tudja a járást, hát csak azokhoz tartsák magukat.

A többi fiu a váró-terembe ment, Dezső és pajtása azonban nem sietett utánuk.

Azt látták ugyan, hogy a csendőrrel való ijesztgetés aligha volt komoly dolog, mert a pályaudvaron sétálgató csendőr csöppet sem törődött velök; de Lojzi így vélekedett:

— Sokkal kellemesebben fogunk tovább utazni, ha olyan kocsi-szakaszba ülünk, ahol öregebb utasokkal leszünk együtt. Megvallom, nem találok nagyon kedveseknek azokat a fiukat.

— De még én sem, jegyzé meg Dezső meglehetősen kedvetlenül.

Oldalt fordultak s a pályaház mellett kerteskét pillantottak meg.

— Nézd, abban a lugasban várhatunk... nincs ott senki, szólt Dezső.

A lugasban asztal és pad is volt, kényelmesen letelepedhettek.

— Falatozhatunk is egy kicsit, mondá Dezső.

Előszedett a zsebéből néhány pogácsát és barátságosan megosztotta a társával.

— Nekem is van kalácsom, azt is megkóstoljuk, Csak ki tudjam huzni a zseemből.

Hosszu kabátjának bőségesen bő zsebe szinte duzzadt a nagy kalácstól. Lojzi így is, úgy is próbálgatta, de nem boldogult s Dezső titkon olyanformát gondolt, hogy barátja bizony meglehetősen ügyetlen.

— Várj csak, segíték, mondá.

Ő aztán hamar ki is huzta a csomagot, mely vékony zsineggel erősen össze volt kötözve. Lojzi föl akarta oldozni a csomót, de addig próbálgatta, hogy végre egészen göresre bonyolódott a zsinór.

— Ejnye no... nem tudom kibontani. Nem igen foglalkoztam effélével... azért mondta a mostohám, hogy két balkezem van. Most már nem ehetünk a kalácsból!

— Dehogy nem! felelt Dezső örvendve, hogy megint akadt valami, amiben különb tudós barátjánál. Késsel könnyen elvágjuk a zsineget.

— Csakhogy nincs késem... Volt, de megvágtam vele a kezemet s a mostohám elvette.

— No, van nekem! szólta Dezső büszkén s elővette ujdonatuj szép zseb-kését.

Kibontották a kalácsot és bele kóstoltak. Nagyon jó volt, még talán jobb a Dezső pogácsájánál. A jóízű falatozás el is felejtetett velök mindent, arra sem ügyeltek, hogy a pályaudvaron ismét nagyobb lett a zaj, sürgés-forgás. De már azt mégis meghallották, mikor egészen közélről gépfüttentés hangzott. Oda pillantottak. Hosszu vonat állt a pálya-udvaron.

— Jaj te, Lojzi! Ez talán a mi vonatunk, szólta Dezső. Siessünk!

— Persze, persze! De a kalácsot nem hagyhatjuk itt.

Kézdte a kalácsot papirosba göngyöltetni és bekötözni.

— Jaj, ne vesztegesd ezzel most az időt! türelmetlenkedett Dezső. Jól van az így is.

— No jó... de a zsebembe mégis csak be köll tennem, különben még elkapja valaki.

Nagy sietségében nem találta a zsebet, aztán meg, hogy szerencsésen mégis rátalált, nem bírta bele tömni a rendetlen nagy csomagot.

— Segíts már no! Nem boldogulok.

Dezső segítségével valahára bekerült a kalács a bő zsebbe, aztán megindultak. Csak hogy ezalatt már újra füttentett a gép és megindult a vonat is.

— Hó! Megálljanak! Mi is megyünk! kiáltá Lojzi toroka szakadtából.

Egyik kocsi ablakából Rudi nézett ki és megpillantotta őket, de már jó meszsziről.

— Hohó! Lojzi, Dezső, hol ácsorogtatok? No most fussatok az utolsó kocsi után, talán még fölkapaszzkodtok a saraglyába.

Ezt Dezsőék már csak félig-meddig hallották. Hitték-e, nem-e, hogy a vasuti kocsin is van saroglya és bele-kapaszkodhatnak, nem tudom; de az bizonyos, hogy jó darabon futottak a vonat után, alkalmasint abban a reményben, hogy a vonat majd csak megáll. De biz' a vasuti vonat, ha egyszer megindult, nem áll meg senkifia kedvéért. Egy perc alatt a vonat úgy elrobogott, hogy már csak a füstjét látták. Lihegve bámultak utána.

— Lemaradtak, urfiak? szólalt meg mellettök egy vasuti ember. No már biz' azt lóháton sem érik utól. Most már csak az esti vonattal utazhatnak tovább.

— Hány órákor? kérdé Dezső.

— Pontban hat órákor.

— Ha-at órákor! Hát ebédelni mikor és hol fogunk?

— Ebédelhetnek itt az állomási vendéglőben is, — ha ugyan van pénzők.

Dezső nem emlékezett, hogy valaha ebéd nélkül maradt volna. Ezt ő olyan lehetlenségnek tartotta, amire még csak gondolni sem lehet. Hamar el is szánta magát.

— Ha már így van, nem tehetünk róla. Gyere, Lojzi, menjünk ebédelni.

— Igen is... nem bánom, én is megyek, ha megfizeted az én ebédemet is.

Dezső gavallér fiu volt, de mégis különösnek találta a dolgot.

— Megfizetem . . . ha úgy akarsz, mondá. De azt mondtad, van pénzed, több mint nekem.

— Van is, hogy ne volna. Csak hogy nincs nálam. A mostoha anyám azt mondta, hogy az uton bizonyosan elveszteném, hát nem adta a kezembe, hanem elküldte az igazgatónak, hogy majd ő adogasson nekem apránként, ha kell valamire.

— Nekem a kezembe adták, szólt Dezső büszkén. Jól van no, hát csak gyere, megébedelünk.

A pálya-udvaron mindenki látta, nevetett is rajta, mikor a két fiu utól akarta érní az elrobogott vonatot, azután pedig röstelkedve sompolygott vissza. De mindenkinek volt annyi esze, hogy belássa, milyen baj ez a két tapasztalatlan utasnak; tehát gúnyos szóval senki sem bántotta őket. Sőt a vendéglősné, akinek magának is volt a városban tanuló fia, igazán megsajnálta a pörül járt diákokat s amint ezek a vendéglő ajtajához közeledtek, nyájasan így szólt:

— Ne busuljanak oly nagyon, fiaeskaím. Majd odább utaznak az esti vonattal, nem olyan nagy baj az.

— Igen is . . . csak hogy . . . ebédelni szeretnénk, mondá Lojzi. A barátomnak van ám pénze . . .

— Azt bizonyosan nem arra kapta, hogy utközben vendéglőben költse el. No de jól van, kapnak itt jó ebédet, majd olcsón számítom. Üljenek csak ide ehhez az asztalhoz.

Valóban jó ebédet kaptak s bár édeskeveset tudtak a vendéglői árakról, maguk is nagyon olcsónak vélték, mikor a vendéglősné mindössze is fejenként husz fillért kívánt fizetségül.

— Ez nagyon kedves, jó asszony, jegyzé meg Dezső. Azt hiszem, jóformán ingyen traktált meg. És nyájasan beszél, nem olyan ellenséges módon, mint azok a fiuk, akik tanuló társaink lesznek.

— No, hiszen mondtam én előre, ugy-e? Nem hiába olvastam én sokat. Ott az intézetben sok boszantást, ingerkedést kell majd elviselnünk. Már megkóstoltuk.

— De én nem szeretem, ha boszantgatnak! pattant föl Dezső.

— Meghiszem. Atyád talán nem is küldött volna ebbe az intézetbe, ha tudná, amit mi most már tudunk.

— Hm . . . nem tudom én! felelt Dezső eltűnődve. Apám olyasmit mondott, hogy ott majd másképp fizetnek vissza, mint otthon a leány-testvéreim.

— Leány-testvéreid vannak? És mit nem tudtak visszafizetni? Talán bizony bántottad őket?

— Hát . . . izé . . . hiszen nem mondom . . . de csak tréfából. Persze az olyan leány-féle mindjárt pityereg. Meg a nevelő kisasszony sem érti a tréfát. Jól emlékszem, akkor fenyegetett meg először, mikor a kerti öntöző csővel meglocsoltam a leányokat. (Lásd a képet az 53. lapon.)

— Ilyet mertél tenni! Akkor téged méltán fog sujtani a Nemesis.

— Kicsoda?

— Igaz, te az effélet nem érted. A Nemesis a boszuló sors, mely mindenkit utól ér, aki rá szolgál. Nem fogsz panaszkodhatni, ha meggyötörnek ott az intézetben.

— De én nem türom! Inkább megszököm!

Lojzi egy pillanatig komolyan, merően nézett barátjára, aztán szinte ünnepélyesen szólt:

(Folytatása az 54. lapon.)

. . . MEGGLOCSOLTAM A LEÁNYOKAT. (Lásd az 52. lapon.)

(Folytatás az 52. laphoz.)

— Megszökni? Nagy szó. De megtehetjük.

Most meg Dezső nézet rá nagyot.

— Mit tehetünk meg?

— Megszökhetünk. És most itt éppen nagyon jó alkalmunk van rá. Ó, sokan szöktek meg az iskolából, világgá mentek szerencsét próbálni és híres emberek lettek. Mi is híres emberek lesziünk. Olvas-tam én effélékről eleget.

Dezső nem találta nagyon természetesnek, hogy szökésen kezdjék a diák-életüket.

— No, hiszen azt csak úgy mondtam, jegyzé meg habozva. Majd meglátjuk, milyen sorsunk lesz az intézetben.

— Tudjuk előre. Már kaptunk belőle kóstolót. Hát igazad van, a vége az lesz, hogy megszökünk. Ha pedig mégis az lesz a vége, minek engedjük magunkat kinezni, gyötörni?

— Igen ám, de hát ugyan hová menénk?

— Ki a nagyvilágba, mint más bátor fiuk. Ó, én bátor vagyok. Nem tudom, te benned van-e bátorság?

— Hogy ne volna! kiáltott föl Dezső sértett önérzettel. Olyan bátor legalább is vagyok, mint te.

— Akkor jól van. Mert aki világgá indul, annak veszedelmes kalandokra kell készen lennie. De a kalandok nagyon érdekesek s a bátor fiu mindig győz, végre pedig nagy szerencse éri. Ó, sok ilyen történetet olvastam én.

Dezső még habozott. Nagyon hirtelen merült föl ez a kalandos terv, ő efféle még soha sem gondolt. Lojziban azonban, úgy látszik, egyszerre föltámadt az emléke

a sok regényes, kalandos mesének, amit olvasott; egy csöppet sem kételkedett, hogy ezt a jó alkalmat föl kell használni. Látván barátja ingadozását, így szólt:

— Tudod mit? Induljunk csak egy kis próba-utra. A vonat csak este felé indul. Addig nagy darab földet bejárunk. Ha nem akad szerencsénk, visszatérünk ide és megyünk az intézetbe.

— No, nem bánom.

Mindjárt föl is kerekedtek. Amint a pályaudvarról kiértek a szabadba, Lojzi ünnepélyes hangon szólt:

— Mielőtt megindulnánk, még hűséget és barátságot kell fogadnunk egymásnak, hogy soha semmi bajban és veszélyben el nem hagyjuk egymást. Akik együtt indulnak világgá, mind megfogadják. Akarod-e?

— Hogy ne? Itt a kezem rá.

Komolyan, ünnepies hangulatban fogtak kezét, aztán neki indultak a nagyvilágnak.

Az igazat megvallva, a nagy-világ ezen a tájékon meglehetősen unalmas volt. Már letarolt szántóföldek váltakoztak meglehetősen kopár legelőkkel; itt-ott egy csoport fa, de már sárguló levelekkel, mert végére járt a nyár: embert nem igen lehetett látni, mert épp ez időtájt szünetelt a munka odakint. No de ha szép és regényes nem volt, legalább veszedelmesnek sem látszott a vidék. Még csak legelésző marhát, vad bikát, fogát vicsorító juhász-kutyát sem láttak. Ellenben a nap forrón süttött, ezt ugyancsak érezték.

— Még korán van sétálni, szólalt meg Dezső. Még nagyon forrón süt a nap.

— Nem séta kedvéért indultunk ki, utasította rendre Lojzi komolyan. Meleg van, igaz; de aki nagy czélt akar elérni,

Szép menyasszony-nőnikóknk, néked muzsikálunk:
Tiszta szívből víg, boldog életet kívánunk!

Köszöntő.

Műmelléklet a Kis Lapok LVII. évf. 1. díj számához

annak
vedni.

— P
telkedve
czél?

— É
Lojzi c
közel?

— E
— U

tengerb
a mente
a tenge
akárhov

Megir

A NA

KICS
eg
bimbója
nézett s
jól szétr
rodott é

Hallo

— M

ki, már

— Ó

tem és l

Látlak

vagy, m

tikkadt

ágaid k

lehetsz,

mi hasz

világon.

— B

csak a

becse, h

tához m

mas m

leszakit

teted ill

annak meleget, hideget tudnia kell elszenvedni.

— Persze, persze, felelé Dezső kissé röstelkedve. De hát ... nem igen tudom, hol a cél?

— Én ... én már tudom! kiáltott fel Lojzi diadalmasan. Nézd mit látsz itt közel?

— Ez ... ez valami kisebb folyó.

— Ugy van. Már pedig minden folyó a tengerbe fut. Tehát csak ennek a folyónak a mentén kell haladnunk s akkor eljutunk a tengerhez. A tengeren pedig eljutunk akárhová, a világnak akármely részébe.

Megindultak tehát a folyó mentén.

(Folytatása következik.)

A NAGY FA ÉS A KIS VIRÁG.

KICSINYKE kis virág bujt ki a földből egy nagy fa közelében. Kihajtotta bimbóját s mikor ez kinyilt, kíváncsian nézett szét ebben a szép világban. De amint jól szétnézett, mindjárt nagyon el is szomorodott és fájdalmasan sohajtozott.

Hallotta a jó öreg nagy fa.

— Mi a bajod, kis virág? Alig nyiltál ki, már szomorkodol?

— Ó, hogyne szomorkodnám! Szétnéztem és látom, milyen csöpp semmiség vagyok. Látlak tégedet, milyen nagy és hatalmas vagy, mily kívánatos árnyékot nyújtasz a tikkadt vándornak, mily biztosan fészkel ágaid közt a madár. Te valóban büszke lehetsz, megbámulnak, hasznodat veszik. De mi haszna vagyok én törpe semmiség itt a világon.

— Bohó vagy, kedves kis virág! Nem csak a büszkén magasra emelkedőnek van becse, hanem mindenkinek a maga feladatahoz mérten. Téged meglátogat a szorgalmas méhecske, adsz neki édes mézet; aztán leszakít örvendező leányka és gyönyörködtetted illatoddal. Ha te nem volnál, nem

juthatnának ez örömkökhöz, mert én nem nyujthatom nekik.

— Ej ... no lám ... erre nem gondoltam.

— Ugy-e? Tehát ne busulj. Bár mily szerény körben, de ha feladatát, kötelességét hiven teljesítve él valaki, hasznosan éli életét.

O K T A T Á S.

(Képpel a czímlapon.)

*Hü pajtásom, Filler kutyám,
Gyer ide,
Két lábadra állva, szolgálgj!
Izibe!*

*Nincs inyedre, látom jól az
Orrodon,
Pedig én csak a javadat
Akarom.*

*Lásd, négykézláb másztam én is
Eleget,
Hiszen tudod, úgy játszottam
Te veled.*

*Aki látott, mind nevetett,
Mind gunyolt;
Mi tagadás, a böcsület
Nem nagy volt.*

*De most bámul, dicsér, aki
Rám tekint,
Mert két lábon állok, járok,
Mint a pinty.*

*Tanuld meg hát te is, meglásd,
Nem nehéz.
Csak ne fordulj föl, — ebből áll
Az egész.*

MENEKÜLÉS.

Két leányka fut ijedten,
 Sir is a kis Bözsike,
 Mariska meg hátra pillant:
 A fiuk üldözik-e?

Üldöznék is, ha még mernék,
 De már közel van a ház,
 A vásott had pedig itt már
 A bőrére jól vigyáz.

Azt hiszitek, hősi tett volt
 Kínozni két gyöngye lányt;
 Pedig csak megvetést arat
 Az erős, ki gyöngét bánt.»

»Most már ne sirj, kis Bözsikém,
 Itt már nem bánt senki sem«,
 Szól Mariska s a fiukhoz
 Oda kiált mérgesen:

»Jöjjetek hát még tovább is,
 Bántsatok, gyötörjete!'
 Csak addig volt bátorságtok,
 Míg nem kellett félnetek?

MIND

erő
 Van ott
 folyamna
 nyit ma
 mederbe
 jának si

Sötét
 napsugar
 nek a lo

Csak l

világossá

iszapos

növény a

A lonice

nedves p
 hajtja a
 málna-bo
 gyümöles

Ugy j
 hogy egy

MINDENKOR kedves helyem nekem az erdő, a legkedvesebb mégis nyáron. Van ott egy lombos hegy-zug, keskeny folyamnak ott buzog a forrása. Onnan nyit magának sötét ágyat szűk, sziklás mederben, a mogoró-bokor és bükkfa lombjának sűrű tömkelegén keresztül.

Sötét est homálya fűdi e helyet világos napsugaras délben, annyira egybe ölelkezik a lombos ágak a kis folyam fölött.

Csak helyenkint szűrődik át a csillámló világosság a lombok sűrűségén, és a fekete iszapos földben buján terem az olyan növény a melyik szereti a nedvességet. A lonicera zárt sorokban övezi a meredek nedves partot; finom szára végét a vízbe hajtja a füzike és a két part lejtőjén málna-bokrok sokasága terjeszti szét piros gyümölcs-koronáját.

Ugy jutottam be ebbe a völgy-torokba, hogy egy alig tört kecske-uton bukdácsol-

tam lefelé. Hasmánt, mint a macska, esusz-
tam végig a zöld lugassá domboruló cser-
jék alatt, míg elértem e helyre.

A juliusi hőségben, tikkasztó délutáni
órákban itt üdültem, élveztem a nyugalmas
magányt s az üde hűvösséget.

A sötét folyam halkán csobogott; alig
hogy egy pillanatra felcsillámlott a ragyogó
cseppek finom permetétől, melyet egy madár,
az ágakat mozgatva, hullatott alá a ma-
gasból.

Itt ez elhagyatott magányos helyen
ismerkedtem meg a jégmadárral. Itt lehe-
tett a fészke a közelben valamelyik rák-
oduban, a víz színvonalában. Mert sokszor
láttam elsuhanni a sötét víz színén a fényes
nyilhoz hasonlóan. Sebes röptében szárnyai-
val a habokat surolta panaszos sikongással;
és hirtelen, a mint jött, el is tűnt. Alig
került idő, hogy megbámuljam a hátának
és farkának gyönyörű zöldeskék színét, tűz-
vörös foltokkal elhintett szárnyait és fejét.

Kezdetben a jelenlétem láthatólag nyug-
talanította a vadóc madarat; de békés
természetem, szerény megvonulásom csak-
hamar megnyugtatta, mert azzal végezte,
hogy körözte a bükkfákat tovább; velem
annyit sem törődött, mint a fatörzssel.

A zöldes alkonyatban, eltakarva az ágak lombjától, sokszor láttam egészen közel a mogyorófának a folyóra hajló ágán ülni, mozdulatlan. Szeme, színes tollazata csak úgy villogott a sötét homályban, mint a drágaköves ékszer. Órákon keresztül ült ott, és fejét lehajtva, merev szemmel leste valamelyik halivadéknak az átvonulását. És akkor hirtelen egyenest lenyilalva az átlátszó vízbe, holmi durbanessal a csőrében merült fel onnan ismét, s azzal sietve röpi el az ágak között elrejtett fészke irányába.

Megesett, hogy többször is alámerülve, nem hozott ki semmit. Ilyenkor egyenes röptében visszafelé tartott, végig a folyam vizén és rövid panaszos sikongással eltiúnt; nyilván halasabb helyet ment keresni.

Sokáig néztem utána és elmerültem gondolataimba. »Miért«, így tünődtem, »hogy a vízi-madarak majdnem mind szomorúak? A gém, szalonka, gyepi csirke, mind méla, még a billegető is, mikor örökké jön-megy végig a sövényen, olyan mint az elgyötört kis lélek. Talán a környezet hat rájuk? A nagy halastó, melyet kuszált füzek, nádas környez, ahol sűrű ködben késő reggel és kora alkonyatkor sohajt a szél, a cserjék forrásainak méla csobogása mélézavá teszi az embert is. Olyanképp hat talán a madár természetére is?

El is hinném, hogy így van.

Mind a mellett a gémnek és a jégmadárnak komolyabb az oka búsnak lenni. Minden-napi kenyérének bizonytalansága, a szorongó várakozás azért a kis zsákmányért, melyért oly sokáig kell kitartaniok, búsítja talán.

Akinek üres gyomorral órákon keresztül kell egy helyben lesben állnia, míg egy kétes hal kínálkozik a csőrének, az ugyan-

csak nem lehet hajlandó a bolondos vidámságra.

Igy tölti napjait a jégmadár, azzal a sokszor csalfa várakozással, a létért való azzal a terhes, bajos, nehéz küzdelemmel. Alig jut ideje egyébre is gondolni. Sietve rakja meg a fészket valamely lyukba, melyet olykor ő maga fur bele a meredek partba, oda rakva az elefántcsont fehérségű kerek hatékony tojást. És alig hogy kibujtak a fiókák, már sietnek is megszerezni a betevő falatot.

A melegebb évszakban még türehető az ilyen élet. De mikor zordon a tél és a folyó vize be van fagyva, sokáig, nagyon sokáig köll neki a parton állni, míg talál magának valamit. Megtörténik ilyenkor, hogy a szegény jégmadár dermedten, halva dől a folyam jegére.

Amilyen vad és szép, épp olyan nyughatatlan és örökké kóbor. Keresi a magányos sik partot, sötét, homályos rejteket. Olyan, mint az elkárhozott királyfi, akit gonosz tündér varázslata tett állattá. A régi görögök a madárrá változtatott Akyonét, Eolus leányát, látták benne. Még újabb időkben is a legtarkább babona járja felőle. A nép, mert többnyire száraz ágon látja ülni, azt mondja róla, hogy kiszárad az ág, amelyikre rá ül. A múlt században észre vették, hogy ennek a madárnak a holt-testét féreg nem bántja és molyüzőnek aggatták a ruhájok közé.

Ma-napság már mind-ebben nem hisznek. Semmibe sem veszik a régi görög mesét is, az újabb babonát is. És így elvesztvén a szép hangzású Akyone-nevet, a boldogtalan jégmadárról levedlett a költészetnek mindent megaranyozó zománcza is.

Mig ilyesféle gondolatokba voltam elmerülve, a tikkasztó juliusi délután vége felé

járt, a
a bükk
tak a
aranyf
benté
réseket
lással

Azut
dott. M
tánczot
homály
mint a
szinén,
nyat k
rült, r
csőrébe
röpi, t
jött fe
köszönt
nekik l
André

— Balró

A	A
E	E
G	G
S	S
S	S
V	V
Z	=

A me
jutalom-
„Jáno

Elbesz
dekné
kötésben.

járt, a lenyugvó nap rézsut sugarakat lövelt a bükkfák sűrű lombja közé. Ugy mozogtak a folyam sötét vizén, mint a vöröses aranyférgék. Ugyan-akkor friss szellő lebenté meg a lombot, keskeny világító réseket tört belé és onnan aranyos csillámlással csuszott a fénysugár a víz színére.

Azután ez a fény is kialudt. Alkonyodott. Még csak a vízi pókok jártak ábrándos tánczot a csöndes vizen. És ebben a homályban vonult át hirtelen a jégmadár, mint a szivárvány fénye. Jött-ment a víz színén, és kutatott. Tudta hogy az alkonyat kedvez a halászatnak. Hirtelen elmerült, nedves szárnyakkal került föl, a esőrében halat vitt s míg a fészke felé röpült, messziről átható, éles csipegés zaja jött felém. Nyilván a fiókái voltak. Ugy köszöntötték a jégmadár-anyát és azt, amit nekik hozott.

André Theuriet nyomán

Szidi néni.

KOCZKA-REJTVÉNY.

— Balról jobbra s fölülről lefelé egyformán olvasandó. —

A	A	E	E	E	E	E	= A család egyik főtagja.
E	E	E	É	É	F	= Gazda fényesre koptatja.	
G	G	K	L	L	= Az ebédnél eheted.		
S	S	S	S	= Ezt csak vizen teheted.			
S	S	V	= Szép madár, ragadozó.				
V	V	= Ez már csak egy kötőszó.					
Z	= Egy bötü mássalhangzó.						

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Jánoska. — Az arany gyűrű. — A paradicsom.“

Elbeszélések, az ifjuság számára, írta **Benedekné Indali Etelka**; számos képpel, diszes kötésben.

A DURCZÁS KIRÁLY-KISASSZONY.

— Mese. —

(Képekkel a 60., 61. lapokon.)

LYAN szép volt az a király-kisasszony, hogy hetedhét országban, de bizony talán még az operenciás tengeren tul sem akadt párja. Kedves

is volt, ha akart, éppen csak az volt a hiba, hogy ritkán akarta. Ellenben igen is rögtön kész volt a pulyka-méregre, azután pedig a durczás duzzogásra. Még pedig ha ebbe egyszer bele fogott, ugyan várhatták, míg a végét érik.

Busult a király, busult a királyné, mert látták, hogy így sehogy sincs jól a dolog. Birni pedig nem birtak vele, mert a szép szóra rá sem hederített, a szigorú intésre meg, no, hát arra azzal felelt, hogy ujra kezdte a duzzogást, aztán két hétig még a szavát sem lehetett hallani.

— Megkeseríti az életünket! sohajtá a szegény öreg király.

— És csuffá teszi magát is! szólt a királyné busan. Hány deli királyfi járt itt leánynézőbe, tetszett is a leányunk eleinte mindegyiknek, de amint jobban megismerték, mind-annyian úgy elsompolyogtak, hogy a kapufélfától is alig bucsuztak.

— Az ám! Képelem, milyen hirünket költik! Van szép királyságom, kincsem,

gazdagságom, mind a lányomra hagyom, mégsem kell senkinek feleségül. Milyen szegény rá is, ránk is!

Az bizony éppenségesen úgy volt. Utoljára már nem is igen nyitotta rájuk az ajtót se királyfi, se másféle valamire való herceg, mert mind ilyenformát gondolt:

— Mi haszna királyság, kincs, gazdagság, ha az a kiállhatatlan király-leány megkeseríti az ember életét?

Nagy sokára azonban mégis csak oda vetődött megint egy délcegz királyfi. Az öreg királyi pár nagyon szívesen fogadta és jó szerencsére épp ekkor a király-kisasszony sem kelt föl ballábbal, nyájas, kedves volt és így néhány napig nagyon vígan mulatoztak a palotában.

— Nem is igaz, amit a szép király-kisasszonyról beszélnek, szólt magában a királyfi. Annál jobb, így nem kerül rá a

ÓRÁKIG ÜLT DUZZOGVA . . . (Lásd a 61. lapon.)

sor, hogy kipróbáljam a bűvös szert, amit a tündér keresztanyámtól kaptam.

Ötöd-hatodnapra a királyfi kijelentette a királyi pár előtt, hogy ő bizony elvenné feleségül a szépséges király-kisasszonyt, ha neki adnák.

— Örömet adjuk, kedves fiam, felelt a király. De hát tőle magától is meg kell kérdezned.

Ment is a királyfi azonnal a király-kisasszony termeibe, az öreg királyi pár pedig örvendezett.

— No, hála Istennek, csakhogy idáig vagyunk! lélekzett föl a király. Már bizony csuffá lettem volna a világ előtt, hogy hatalmas király létemre nem tudok vőre szert tenni.

De hajh! korai volt az öröme. Mert

amig ja
terember

A kir
a jókedv
pöngette
kicsit m
recsegett

kisasszon

— Ki

énekeme

dani, hog
bántott!

— De

— Ha

akkor me

— No

— Ner

hogy csek

És mér

amig javában örült, oda át a harmadik teremben már megint kifutott a tej.

A király-kisasszony, mivel még tartott a jókedve, éppen dalolgatott és a gitárját pöngette, mikor a királyfi belépett. Egy kicsit nyikorgós volt a czipője és bele recsegett a dalba. Fölforrtyant a király-kisasszony.

— Ki az? Mi az? Ki meri zavarni az énekemet ezzel a förtelmes czipő-recsegéssel.

— Bocsánat, szépséges szép király-kisasszony, mentegetőzött a szép királyfi, igazán nem tehetek róla.

— Hogy ne tehetne róla! Tegyen róla! Ha pedig nem tehet róla, ne háborgasson . . .

— Majd iparkodom. De most fontosabb dologról kívánok szólni . . .

— Nincs fontosabb dolog! toporzékolt a mérges király-kisasszony. Ki meri mon-

. . . BELE KÓSTOLT. (Lásd a 63. lapon.)

dani, hogy van fontosabb dolog, mikor megbántott!

— Dehogy bántottalak meg . . .

— Ha én mondom, hogy megbántottál, akkor megbántottál! Távozzál!

— No de olyan csekélység miatt . . .

— Nem csekélység! Még azt mondja, hogy csekélység! Hallatlan! Borzasztó!

— És mérgesen csapta a földhöz a gitár-

ját, mialatt a királyfi meghökkenve sompolygott el.

— No, majd talán észére tér, gondolá.

Azt ugyan várhatta. Órákig ült ott a király-kisasszony, duzzogva, durczásan. (Lásd a képet a 60. lapon.) Az ebédnél az öreg királyi pár látta, hogy már megint befellegzett.

— No, hát megint vége az örömneknek, sohajtá a király. Már megint előszedte azt a savanyu durczás képét. Ez a derék királyfi is hamar megszökik tőle.

De biz az nem szökött meg. Hanem azt tette, hogy így szólt a durczás király-kisasszonyhoz:

— Szépséges király-kisasszony, nem jól teszed, hogy duzzogásoddal megkeseríted jó szüleidnek a lelkét, de még az enyémet is.

— Ha megkeseritem, hát megkeseritem és addig van.

— De nem addig van. Máskép beszél-nél, ha magad kóstolnál keserübe, ha csak az inyeddal is. Pedig a lélek keserüése még rosszabb.

— De nem kóstolok bele semmi keserübe, felelt durczásan a király-leány.

— Nem tudhatod. Hidd meg, nem tudhatod.

A királyfi megérintette kezével a király-kisasszony ujjait. Ez bosszusan kapta el a kezét s talán nem is érezte, hogy a csillogó drágaköves gyűrű, melyet a királyfi viselt, megérintette finom kis ujjait. A királyfi pedig mosolyogva távozott.

A vacsorához megint csak olyan durczás képpel ült le a király-kisasszony. Az udvari szakács pompás ételekkel látta el az asztalt, hát mindnyájan jóízűen ettek-ittak; csak a király-kisasszony nem evett. Bele kóstolt az egyik ételbe is, a másikba is, de egy falatnál többet nem nyelt le, azt is olyan képpel, mintha keserü epét nyelt volna.

— Mért nem eszel, édes leányom? kérde a jó anya-királyné.

— Nem köll! felelt a király-kisasszony durczásan.

— Hagyd el! szólt a király bosszusan a feleségéhez. Csupa duzzogásból nem eszik, tudod.

De mikor minden ételbe csak bele kóstolt, aztán nem evett, a királyné mint szerető anya, aggódva szólt újra:

— Egyél már no, kedves leányom!

— Nem ehetem, mikor olyan rossz, keserü!

— Még mi nem jut az eszedbe! Minden étel olyan pompás, hogy ma külön meg fogom jutalmazni jeles szakácsomat.

A többiek is mindnyájan bizonygatták, hogy valóban remek minden étel. A király-kisasszony durczásan bigyesztgette az ajkait, félre fordult és egy árva szót sem szólt többé.

Másnap reggel a királyfi vidám előzenéséssel ment a király-kisasszony elé.

— Talán kialudtad rossz kedvedet, akkor nem is fogsz mindent rossznak találni.

Dehogy aludta ki! Morcos képpel fordított hátat a királyfinak.

— Jól van, hát legyen kedved szerint, szólt ez magában.

A reggelinél a király-kisasszony megint nem tudott egy kortynál többet lenyelni a finom csokoládéból. Aztán ugy volt az ebédnél is, a vacsoránál is. A királyné már nagyon aggódott, de a király bosszusan szólt:

— Ne egyék, ha nem tetszik neki! Majd abba hagyja a duzzogást, ha amugy igazában megéhezik.

Megéhezni megéhezett a király-kisasszony már alaposan. Szinte bele sápadt és olyan gyöngö lett, hogy alig állt a lábán. De csak duzzogott tovább.

Harmadnap kíváncszorgott a kertbe és leült a lugasban. A királyfi ott találta s nyájasan szólt hozzá:

— Szószony. Napja ne

— Ho keserü!

— Fu annak. N

ban kell járt meg s meggyő meg. Ak

A kirá tól és sz czásan fe

— Ne

A kirá tányérkár

ban finor kóstolt (

— Ez eddig mi

— Ha olyan jó

tam, akk ségét.

A kirá

— Ho nyájasan.

hozzám s hogy du

Mikor nagyon jó fordult a

— Igy szony, szó

ves leszel

de ha isn keserüt fo

— Juj mást!

— Szenvedni látszol, szép király-kisasszony. Nem is csodálom, mikor harmadnapja nem eszel.

— Hogy ehessem, mikor minden olyan keserű!

— Furcsa! Csupán te magad találsz annak. Ne vedd zokon, de benned magadban kell a hibának lenni. Várj csak, mindjárt megpróbáljuk. Hozok enni-inni valót s meggyőződöm, hogy jó, aztán te izleled meg. Akarod?

A király-kisasszony majd eldült az éhségtől és szomjuságtól, hát kissé kevésbé durczásan felelé:

— Nem bánom, hozzál valamit.

A királyfi rövid idő alatt hozott aranytányérokban harapni valót s kristály pohárban finom bort. A király-kisasszony belekóstolt (Lásd a képet a 61. lapon.)

— Ez is keserű, de nem annyira, mint eddig minden.

— Ha nem kelletlenül fogadnád, hanem olyan jó szívvvel, amilyen jó szívvvel én hoztam, akkor nem éreznéd semmi keserűségét.

A király-kisasszony megröstellte a dolgot.

— Hogy ne fogadnám jó szívvvel? mondá nyájasan. Hiszen látom, igazán jó vagy hozzám s ezt nagyon köszönöm. Sajnálom, hogy duzzogásommal téged is bántottalak.

Mikor most újra evett-ivott, mindent nagyon jónak talált s végül egészen vigra fordult a kedve.

— Így már jól van, szép király-kisasszony, szólt a királyfi. Amíg vidám, kedves leszel, mindent jónak fogsz találni; de ha ismét duzzognál, újra mindig csak keserűt fogsz nyelni.

— Juj, soha! Inkább én sem keseríték mást!

Abba is hagyta végképpen a duzzogást és így neki sem kellett több keserűséget nyelnie. Nagy volt a királyi szülék öröme, persze mindjárt feleségül is adták leányukat a deli király-finak, azután pedig, mivel az öreg király már nagyon bele fáradt az uralkodás gondjaiba, átadta a fiataloknak a királyságot s vigan, boldogan éltek és uralkodtak sokáig és tán máig is élének, ha már meg nem haltak volna.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LVII. köt. 1-ső számában közölt találós feladvány megfejtése:

Tanuló, háló, tagló, holló, sarló, tapló, kagyló, palló, olló.

Helyesen fejtették meg: Dömötör Irénke, Mader testvérek, Lengyel Margit és Kálmán, Herzfeld Paula és Elly, Lakner Margit, Miróczky Árpád, Fleischmann testvérek, Badies Gizi, Sier Friczi, Mérey Ágosta és Dalma, Vajda Annuska, Széll Ilonka és Juliska, Bedő Ilona, Weiss Aurél, Ungár Erzsé és Sándor, Demjanovich Elza, Kornél és Konrád, Szinyei-Merse Jenő, Sztányi Matildka, Milhófer Frida, Láner Nellike, Kuliszeky Aranka, Belák Kata, Reich Frigyes, Sztányi Mária, Árvay Jenő, Szilágyi Ernő, Elek Lilly és Mariska, Beke Iluska, Zakariás Sándor és Pista, Donáth Matild, Ponori Sárika, Gázsó Irma, Sztójánovits Adá, Dora Jenő, Stancsa Miczi, Emike és Gyula, Mikolásek István, Antantoni Dalma, Medreczky István, Svastits Miczike, Izsák Erzsé és Zsiga, Taller Irén, Salacz Emil és Béla, Molnár Ferencz, Fidler Jolánka, Fischer Endre, Hajas Zoltán, Láng Miklós (Vonalozd meg a papírost, amíg egyenes sort nem tudsz vetni! *F. b.*), Hollós László, Krasznay Ilonka, Popper Elza, Fischer Péter és Pál, Pollák testvérek, Jurenák Ferencz, Hamberger Jóska, Krámer Margit, Fornvald József és János, Kazy Péter, Tóth Alice, Sándorfy Dezső, Farnos Esztike, Jákó Margit, Schulz Antal, Urbán Elly, Jakubcsó testvérek, Seyderhelm R. Ferencz, Forster Jolánka, Luczenbacher Ada, Sidlauer Lenke, Diémár Kálmán, Veress Gizi, Toperczer Ödön, Preisach Frida, Stucz Rózsika, Krausz Szidike, Fried Ernő és Béla, Kossaczky Gyula, Kiss Margitka, Kummerer Paula, Ebeczky Gabriella, Bognár György, Háy Irén és Juliska, Lukács Irma, Szigethy Margitka, Göllner Irén, Schrólt István, Jeszenszky Miklós és Andor, Naschitz György, Berczelly Edith, Kazy Livia, Czakó Mik-

lós, Kaufmann Ödön (Kinek az írása? *F. b.*), Orbán Mariska, Török Gabriella, Péterfy Vilma, Brüll Aladár, Sziklay Vera, Nagy Lenke és Ernő, Gerzso Ilonka, Boros Emmike, Wurm Betty, Térfy Marianna, Szemenyey Laczika.

A jutalom kisröslása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett *Seyderhelm R. Ferencz, Budapest*, kinek a jutalom-könyvet (*Aesopus tanulságos meséi* számos képpel, diszes angol vászonkötésben, a *Forgó bácsi könyvtára* című sorozat egyik önálló kötete) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A *Kis Lap* LVI. köt. 26-dik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Szigethy Margitka, Nagy Józsi, Diémár Kálmán.

Kazy Livia. A jó kívánságot köszönöm, de bizony régen volt már az, — majdnem esztendeje — hogy én onnan haza kerültem. — **Holländer Aranka.** Szívesen látlak téged is kis híveim sorában. Leveledet átadtam a kiadó-hivatalnak. Pótló rejtvényed nincs helyesen megszerkesztve, mert szabály, hogy a kiegészítendő szónak is önálló értelműeknek kell lenniük; már pedig *des, va, lna, ap* stb. semmit sem jelentenek. — **Hamberger Jóska.** Csehországban éppen úgy lehet szépen írni, mint Magyarországon. De hogy a távolban is ápolod és tanulsz szép magyar nyelvünket, azt megelégedéssel veszem tudomásul. — **Robitsek Magda.** Mesécskédet mint folyékonyan írt gyakorlatot örömmel olvastam. Közlésre azonban nem

alkalmas. — **Elek Lilly és Mariska.** A szép havasi gyopárt, mint szíves megemlékezétek jelét, nagyon kedvesen vettem. — **Hirsch Józsi és Ernő.** Én sem tudom az okát. Nyilván úgy lesz, hogy nem kedvez a szerencse, ez ellen pedig senki sem tehet. — **Erdős Mátvás.** A betű- és képrejtvények, melyeket készítetted, már régen és sokszor jutottak másoknak is eszébe; a számrejtvény pedig egészen hibás, mert a végszóban (*bölesség*) nem fordulnak elő azok a betűk, amelyekből az előző szavakat (*tör, víz, jóság* stb.) alkottad. — **Vajda Anna.** Hogy megírtad a nevet, eszembe is jutott egykori kedves olvasóm. Szíves köszöntésemet küldöm! — **Sándor Pista.** Mint afféle kis diáknak, a mostani talán még jobban meg fogja nyerni a tetszésedet! — **Vörösmarthy Ilona és Ida, Wurm Betty, Lukács Irma.** A tíz havi szorgalmas tanulás után üdüljétek vígan, új erőt gyűjtve az újabb munkálkodás idejére! — **Horváth Titusz.** Tudtommal Budapestben nincs selyemgubó-beváltó hivatal, mert fővárosunk környékén nagyon kevesen foglalkoznak selyembogár-tenyésztéssel, tehát gubó-beváltó hivatalra sincs szükség. Szegzárd, Pancsova vidékein tömeges a selyemgubó-termelés, tehát ott vannak beváltó-hivatalok is. — **Jakubcsó testvérek.** Esős idő járt bizony Budapestben is, csak úgy, mint az egész országban, sőt egész Európában. De most majd csak jobbra fordul. Ilyenforma kérdésekre különben nem is szoktam válaszolni s most leginkább csak azért teszem, mert egyuttal figyelmeztetni akarlak, hogy *»Pest«* város nem létezik. Szép magyar fővárosunk neve: Budapest. — **Krausz Szidike, Stucz Rózsika.** Forduljatok a kiadó-hivatalhoz. — **Zorkóczy Atala.** Hogy a *»Kisasszonyok lázadása«* című elbeszélés oly nagyon megnyerte a tetszésedet, kedves tudomásul veszem, ámbar persze bajos volna eldönteni, ez volt-e a *»Kis Lap«*-ban megjelent elbeszélések legjobbjika. Más kis olvasóim az előbbi elbeszélésekről írtak éppen ilyenformát. Mert az ízlés különböző. Az ígért leírást bátran beküldheted. Ha valóban érdekes és jellemző adatok lesznek benne, közlöm is. A három rejtvénykérd nem kerülhetett a közlendő sorába, mert az első és második nagyon is egyszerűcske, a harmadik pedig nincs szabatosan szerkesztve. — *Több levélről a jövő számban.*

LEVELEZÉS.

Brüller Sándor (Budapest, VII., Dohány-utca 48. sz.) a hozzá intézett képes levelező lapokat szívesen viszonozza hasonlókkal.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Kerepesi-ut 54. sz., Athenaeum-épület.
Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapestben.